

Lublin, 29 kwietnia 2022 r.

RIO.II.600.3.2022

Pan Józef Gruszczyk
Burmistrz Miasta
ul. Partyzantów 1
21 - 110 Ostrów Lubelski

Szanowny Panie Burmistrzu

W dniach od 17 stycznia do 2 marca 2022 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy miejskiej Ostrów Lubelski. Protokół kontroli podpisano 21 marca 2022 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze oraz wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących instruktazu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 1.1. Nieprawidłowe sporządzenie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:*
- *nieokreślenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,*
  - *określenie niejednoznacznych zasad ewidencjonowania składników majątkowych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – str. 6-8 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegających na określeniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej oraz precyzyjnych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

- 1.2. *Wykazanie - na koniec 2020 r. - nieprawidłowego salda konta 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” oraz niezachowanie – w 2021 r. - ciągłości bilansowej w zakresie tego konta – str. 8 i 12-13 protokołu.*

Na koncie 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” wykazywać saldo Ma oznaczające stan funduszu, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Ujęcie - w księgach rachunkowych 2020 r. - kosztów roku następnego (w wysokości 1.020 zł) – str. 8 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Ewidencjonowanie przychodów z tytułu czynszu dzierżawnego na niewłaściwym koncie – str. 9 protokołu.*

Przychody z tytułu cywilnoprawnych dochodów budżetowych ewidencjonować na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.5. *Dokonanie zapisów po tej samej stronie kont korespondujących („dodatnio-ujemnych”) – str. 9 protokołu.*

Stwierdzone błędy w zapisach poprawiać przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 tej ustawy.

- 1.6. *Zaliczenie do przychodów Urzędu Miejskiego w 2020 r. dochodów zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu funduszu alimentacyjnego i Środowiskowy Dom Samopomocy z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze (w części należnej budżetowi gminy) – str. 9 - 10 protokołu.*

Do przychodów Urzędu Miejskiego zaliczać wyłącznie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.7. *Nieewidencjonowanie w księgach rachunkowych Urzędu - na koniec kwartałów - należności z tytułu dochodów budżetowych pobieranych przez urzędy skarbowe – str. 10 - 11 protokołu.*

Ewidencjonować w księgach rachunkowy Urzędu należności z tytułu dochodów pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.8. *Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa wydatków – str. 11 - 12 i 79 protokołu.*

Wydatki budżetowe klasyfikować do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z Załącznikami Nr 2 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513), w szczególności z tytułu:

- usług remontowych - do § 4270 „Zakup usług remontowych”,
- zakupu materiałów - do § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”,
- usług transportowych, załadunków – do § 4300 „Zakup usług pozostałych”,
- zakupu nagród rzeczowych - do § 4190 „Nagrody konkursowe”,
- zakup wyposażenia świetlic wiejskich – do działu 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” rozdz. 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”,
- koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem lub ulepszeniem środka trwałego – do § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”,
- diety sołtysów – do rozdz. 75095 „Pozostała działalność”.

1.9. *Nieujęcie – na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” – wszystkich kosztów związanych z budową i ulepszeniem środków trwałych.*

Nieprawidłowe ustalenie wartości początkowej środków trwałych.

Nieujęciu w księgach rachunkowych wartości środków trwałych będących własnością gminy.

Niebieżące ewidencjonowanie operacji przychodu środków trwałych – str. 11-12 i 24-27 protokołu.

Do kosztów środków trwałych w budowie oraz kosztów ulepszenia istniejących środków trwałych, ewidencjonowanych na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zaliczać koszty pozostające w bezpośrednim związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych, stosownie do przepisów art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 8 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Wartość początkową środków trwałych ustalać zgodnie z przepisami art. 28 ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.10. *Niedokonywanie na koniec kwartału przypisu odsetek od należności – str. 12 protokołu.*

Odsetki od należności budżetowych ujmować w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, zgodnie z przepisami § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.11. *Nieprawidłowe ewidencjonowanie prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego – str. 12 protokołu.*

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych prowadzić na bieżąco, ujmując na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w wymienionym Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.12. Zamknięcie – na 31.12.2020 r. – kont: 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje), 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy” – saldami dwustronnymi – str: 12 - 13 protokołu.

Na koniec roku budżetowego – wykazywać na kontach 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje), 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy” - salda jednostronne, stosownie do zasad ich funkcjonowania, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.13. Wykazanie – na 31.12.2020 r. na kontach 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 901 „Dochody budżetowe” (a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej”) – zrealizowanych dochodów budżetowych w wartościach brutto – str. 13 - 14 protokołu.

Ewidencję operacji gospodarczych dotyczących dochodów i wydatków budżetowych opodatkowanych podatkiem VAT, prowadzić w sposób umożliwiający ich wykazanie w sprawozdaniach w wartości netto, mając na uwadze, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685 z późn. zm.) – podatek VAT jest dochodem budżetu państwa.

- 1.14. Ujęcie – w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” – rozliczeń środków przekazanych na realizację wydatków jednostek oświatowych niezgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji – str. 14 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Jednostkom oświatowym przekazywać na ich rachunki bankowe środki na wydatki (w wysokościach zapewniających realizację wydatków ujętych w aktualnych planach finansowych tych jednostek, mając na uwadze przepisy art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych oraz § 8 ust. 5 i § 12 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718), ujmując te operacje na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, a ich rozliczenie – na podstawie okresowych sprawozdań tych jednostek – na stronie Ma tego konta, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania, określonymi w Załączniku Nr 2 rozporządzenia do Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r.

Zobowiązać jednostkę prowadzącą obsługę finansowo – księgową jednostek oświatowych do ewidencjonowania rozliczeń z budżetem gminy tych jednostek zgodnie ze stanem rzeczywistym, w tym przekazywania niezrealizowanych środków na wydatki na

rachunek budżetu gminy, mając na uwadze, że przekazywanie tych środków między jednostkami oświatowymi nie ma uzasadnienia prawnego, w związku z przepisami art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Do zadań burmistrza miasta należy wykonywanie budżetu, zgodnie z przepisami art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), a z ewidencji szczegółowej do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” winien wynikać – na dany okres sprawozdawczy – stan rozliczeń z poszczególnymi jednostkami oświatowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki bankowe środków pieniężnych, przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w powołanym wyżej Załączniku Nr 2.

- 1.15. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont: 201 i 231 – według klasyfikacji budżetowej, 139 – w sposób zapewniający ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego oraz i 240 - według tytułów rozrachunków – str. 16, 17, 29 protokołu.*

Prowadzić ewidencję analityczną:

- do kont 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” i 240 „Pozostałe rozrachunki”- według podziałek klasyfikacji budżetowej,
  - do konta 139 „Inne rachunki bankowe” - w sposób zapewniający ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także sprostanie obowiązkom sprawozdawczym,
  - do konta 240 „Pozostałe rozrachunki” – w sposób zapewniający ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów,
- zgodnie z zasadami funkcjonowania kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b tego rozporządzenia.

- 1.16. Niezgodność – na koniec 2020 r. – ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według podziałek klasyfikacji budżetowej z ewidencją prowadzona według dłużników – str. 16-17 protokołu.*

Zapewnić zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.17. Niedokonanie zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w części pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady – str. 17 protokołu.*

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenie należytego wykonania umowy – w części pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji – zwracać nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji, zgodnie z przepisami art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).

- 1.18. *Wykazanie - na 31.12.2020 r. - na kontach 240-UI-x01210 i 290 „Odpisy aktualizujące należności”, sald nieodzwierciedlających stanu rzeczywistego oraz nieujawnienie tego faktu w trakcie inwentaryzacji – str. 18, 20-21 i 36-37 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na ostatni dzień roku przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów w drodze weryfikacji, porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikując wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- 1.19. *Ewidencjonowanie operacji związanych z centralizacją podatku VAT, niezgodnie z zasadami określonymi w zakładowym planie kont, skutkujące wykazaniem na 31.12.2020 r. sald kont Wn 225/VZ „Rozrachunki z budżetami – VAT zbiorcze”, Wn 225/U3 „Rozrachunki z budżetami – z tytułu VAT” - nieodzwierciedlających stanu faktycznego.*

Nieodprowadzenie, pozostających po rozliczeniu podatku VAT środków z rachunku bankowego do centralizacji VAT, na rachunek budżetu – str. 18-20 protokołu.

Operacje związane z centralizacją podatku VAT ewidencjonować zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, w sposób określony w polityce rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.20. *Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa umorzonych odsetek od zaległości podatkowych (a w konsekwencji wykazanie ich w sprawozdaniu Rb-27S łącznie z kwotą umorzonych zaległości z tytułu podatków) – str. 23 protokołu.*

Operacje przypisu i odpisu odsetek od zaległości podatkowych klasyfikować do § 0910 „Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat” zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą załącznik Nr 3 do rozporządzenia sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

1.21. *Dokonanie – w 2020 r. – odpisu podatku od środków transportowych pod datą wydania decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku oraz przypisu podatku w wysokości niewynikającej ze złożonych deklaracji – str 23-24 protokołu.*

Odpisu podatków na kontach podatników dokonywać pod datą doręczenia stronie decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Przypisu podatku od środków transportowych dokonywać na podstawie złożonej deklaracji, w kwocie z niej wynikającej, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia.

1.22. *Ewidencjonowanie operacji pieniężnych występujących na rachunkach budżetu (podstawowym i odrębnych dla projektów) w sposób uniemożliwiający ustalenie stanu środków pieniężnych na poszczególnych rachunkach bankowych – str. 28 protokołu.*

Ewidencję operacji pieniężnych występujących na rachunkach bankowych budżetu prowadzić do każdego rachunku na odrębnym koncie księgowym (syntetycznym bądź analitycznym), mając na uwadze, że stan na każdym wyodrębnionym rachunku bankowym winien być zgodny ze stanem prowadzonego do tego rachunku konta księgowego, w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r., zasadami funkcjonowania konta 133 „Rachunek budżetu”, określonymi w Załączniku Nr 2 do tego rozporządzenia oraz art. 24 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

1.23. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2020r., polegające na:*

- wykazaniu - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za 2020 r. - zaniżonych kwot należności: wymagalnych (o 4.370,06 zł) i pozostałych (o 4.087,50 zł),
- niewykazaniu - w bilansie Urzędu - kwot z tytułu rozliczeń z tytułu VAT,
- niewykazaniu - w informacji dodatkowej za 2020 r. - zmian wartości rodzajowej środków trwałych z tytułu przemieszczenia wewnętrznego oraz wykazaniu nieprawidłowych danych w zakresie kwot zobowiązań długoterminowych w poszczególnych okresach spłaty – str. 31, 34 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

W sprawozdaniach finansowych – bilansie jednostki i informacji dodatkowej - wykazywać dane w zakresie ustalonym we wzorach sprawozdań, stanowiących Załączniki Nr 5 i 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 9 tego rozporządzenia.

1.24. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zawyżonych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości (o 276 zł), w podatku rolnym (o 1.488,29 zł), w podatku leśnym (o 342,36 zł) i w podatku od środków transportowych (o 11 zł), w wyniku wykazania umorzonych odsetek od zaległości podatkowych, kwot udzielonych umorzeń z urzędu oraz zaległości przedawnionych – str. 32, 33 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 10 lit. a w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb – 27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb – PDP - za 2020 r., mając na uwadze przepisy § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Wykazanie – w deklaracji Urzędu Miejskiego na podatek od nieruchomości na 2020 r. – niepodlegających opodatkowaniu gruntów zajętych na potrzeby organów gminy – str. 42 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości nie wykazywać przedmiotów wyłączonych z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) tj. gminnych nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto, opracować i przedstawić Radzie Miejskiej projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr XIV/80/03 Rady Miejskiej w Ostrowie Lubelskim w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie miasta i gminy, dostosowującej jej postanowienia do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi rada jest uprawniona wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w art. 7 ust. 1 tej ustawy oraz do jej przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15, zgodnie z którymi grunty, budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów, podlegają zwolnieniu z tego podatku – str. 39 protokołu.

2.1.2. Niesprawdzenie/nieprawidłowe sprawdzenie deklaracji, o czym świadczy:

- *niewezwanie podatnika do złożenia wyjaśnień, w związku ze złożeniem niekompletnie wypełnionej deklaracji na podatek od nieruchomości,*
- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych podwójnie tego samego pojazdu oraz z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 42, 43, 46 - 48 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z przepisami art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.)

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w nich podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości najemców niewyodrębnionych lokali mieszkalnych – str. 44 protokołu.

W przypadku posiadania przez osoby fizyczne gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, podatkiem od nieruchomości opodatkowywać ich właściciela (gminę), stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.4. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem leśnym gruntów, stanowiących współwłasność osoby fizycznej z osobą prawną – str. 44 -45 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.). Jeżeli grunty stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej – egzekwować od tych osób deklaracje na podatek leśny i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 7 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

2.1.5. Przypadki niewystawiania/niesystematycznego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego – str. 55 – 57, 66 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 40d ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1376 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 2011-2016 podatników wskazanych w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej i powołane wyżej przepisy.

2.1.6. Przypadki niepobierania odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu dzierżawy – str. 60 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieokreślenie, w ogłoszeniach o naborze na wolne kierownicze stanowiska urzędnicze, wymagań związanych ze stanowiskiem w zakresie doświadczenia zawodowego – str. 69-73 protokołu.

W ogłoszeniach o naborze na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze określać wymagania związane ze stanowiskiem, zgodnie z opisem danego stanowiska, stosownie do przepisów 13 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

2.2.2. Nieudzielenie burmistrzowi niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 2019 r. i 2020 r. w terminie ustawowym – str. 74 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

2.2.3. Nieterminowe zamieszczenie - na stronie internetowej i w Biuletynie Zamówień Publicznych- planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych na lata 2018-2022 – str. 83 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4. Niedokonanie - w formie pisemnej - zmian umowy na przebudowę drogi gminnej nr 103597L w zakresie rzędnych wysokościowych (a w konsekwencji odebranie robót wykonanych niezgodnie z opisem przedmiotu zamówienia)– str. 86-87 protokołu.

Zmian umów o zamówienia publiczne – bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia – dokonywać tylko w przypadkach określonych w przepisach art. 455 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych i – pod rygorem nieważności – z zachowaniem formy pisemnej, stosownie do art. 432 tej ustawy oraz – w przypadku umów o roboty budowlane – przepisów art. 648 § 1 w związku z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego.

2.2.5. Udostępnienie na stronie internetowej specyfikacji istotnych warunków zamówienia na przebudowę dróg gminnych - dzień po publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 89 protokołu.

Zapewnić – na stronie internetowej prowadzonego postępowania – bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do specyfikacji warunków zamówienia – od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów – w zależności od wartości zamówienia – art. 133 ust. 1 lub art. 280 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.6. Żądanie od wykonawców – w postępowaniu na przebudowę dróg gminnych – złożenia wraz z ofertą oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, a od wykonawcy, którego ofertę wybrano – dokumentów potwierdzających ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia, mimo nieokreślenia warunków udziału w postępowaniu – str. 90-91 protokołu.

Podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu (w tym oświadczenia o ich spełnieniu) żądać wyłącznie, jeżeli warunki te zostały przez zamawiającego określone, stosownie do przepisów art. 57 pkt 2 i art. 125 ust. 1 oraz – w zależności od wartości zamówienia – art. 124 pkt 2 lub art. 273 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.7. Niewyegzekwowanie – od wykonawcy przebudowy sieci wodociągowej – przedłużenia okresu ważności gwarancji ubezpieczeniowej wniesionej jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy lub wniesienia nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w związku ze zmianą terminu realizacji zamówienia – str. 95 protokołu.

W sytuacji wydłużenia okresu realizacji umowy o zamówienie publiczne, gdy wniesione przez wykonawcę zabezpieczenie należytego wykonania tej umowy w formie np. gwarancji ubezpieczeniowej posiada określony termin ważności – krótszy niż (przedłużony) termin realizacji umowy – żądać od wykonawcy przedłużenia jego ważności lub wniesienia nowego zabezpieczenia, obejmującego pozostały okres trwania umowy, z uwzględnieniem terminu 30 dni na jego zwrot, określonego w art. 453 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz mając na uwadze funkcję zabezpieczenia wynikającą z przepisów art. 449 ust. 2 ustawy.

W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia, wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zmieniać formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia – nie później niż w ostatnim dniu jego ważności, stosownie do przepisów art. 452 ust. 9 i 10 powołanej ustawy.

2.2.8. *Niewyegzekwowanie od wykonawcy przebudowy sieci wodociągowej obowiązku przekazania inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej – str. 96 protokołu.*

Przestrzegać postanowień zawieranych umów w sprawach zamówień publicznych, w szczególności umów o roboty budowlane, egzekwując od wykonawców realizację obowiązków wynikających z tych umów, w związku z przepisami art. 647 ustawy Kodeks cywilny, mając na uwadze - wynikający z przepisów art. 431 ustawy Prawo zamówień publicznych - obowiązek współdziałania przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.

3. W zakresie długu publicznego:

3.1. *Wykazanie – w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej 30 grudnia 2021 r. – nieprawidłowej kwoty wyłączeń (w latach 2019-2035) z obliczania wskaźnika spłaty zobowiązań – str. 107-109 protokołu.*

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a przy wyliczaniu relacji wynikającej z przepisów art. 243 ust. 1 tej ustawy, prawidłowo stosować wyłączenia określone przepisami art. 243 ust. 3 i ust. 3a ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Ostrowie Lubelskim